

# Samenvatting.

## Het land.

In het jaar 1890 koopt Gerrit Jan van Heek twee percelen heide van landbouwer Gerrit Jan Ypkemeulen. Veertien jaren later (1904) laat hij beide percelen ontginnen om er hooiland van te maken. Hooiland is grasland dat te vochtig is om te beweiden. De water huishouding is er kennelijk verre van ideaal. Soms kan er aan het einde van een droge zomer na-beweiding plaats vinden.

### Gerrit Jan van Heek:

Samen met zijn twee veel oudere broers richt Gerrit Jan van Heek (1837-1915) in 1859 het roemruchte stoom aangedreven textielbedrijf "van Heek & Co" op. Dat bedrijf zal gedurende een tijd het grootste industriële bedrijf van Nederland zijn.

Gerrit Jan van Heek is het technische brein die de opbouw van het stoombedrijf leidt. In het laatste deel van zijn leven zal hij juist een remmende kracht voor de overgang naar elektriciteit blijken te zijn.

Hij woont in "villa van Heek" aan de Oude Markt (nu: La Cubanita). Zijn eerste vrouw, Julia Blijdenstein heeft een slechte gezondheid en daarom bouwt hij voor haar gezondheid het buitenverblijf "Het Stroot". Na haar dood in 1867 hertrouwt hij met Christine Frederieke Meier. In totaal krijgt hij 13 kinderen.

Naast "van Heek & Co" richt hij nog twee bedrijven op: "Richtersbleek" en de "Boekelosche Stoomblekerij".

Hierdoor kan hij alle textielbewerkingen in eigen huis uitvoeren en ontstaat ook nog eens de mogelijkheid om alle zoons een directeursfunctie te geven.

### Boekelosche Stoomblekerij:

Het bedrijf wordt in 1888 opgericht door Gerrit Jan Van Heek. De klassieke bleekvelden moeten het gaandeweg afleggen tegen de efficiëntere chemische stoomblekerijen. Tot aan 1888 wordt het bleekwerk van "van Heek & Co" nog uitgevoerd door derde partijen, maar dat bevalt niet echt.

De directie wordt gevormd door twee zoons uit het eerste huwelijk van Gerrit Jan: van Heek:

- Hendrik Jan Engelbert (Hennie).  
Hij woont op het landgoed "Teesinkbos"
- Willem Helmich  
Hij woont op landhuis "Weele".  
Om elkaar gemakkelijk te kunnen bezoeken laat Hennie Tussen Teesinkbos en Weele een fietspad aanleggen.

In 1915 overlijdt Gerrit Jan van Heek en komen de percelen in handen van weduwe Christine Frederieke Meier.

Zij verkoopt beide percelen in 1919 aan Willem Helmich van Heek, zoon van Gerrit Jan van Heek.

In 1922 verkoopt Willem Helmich de percelen aan Bouwvereniging "Vooruit".

## De bouwvereniging.

Op initiatief van de "Bond van Arbeiderswoningbouwverenigingen in Nederland" wordt 30 december 1919 de Boekelose (woningbouw)vereniging "Vooruit" opgericht. Aan de naamgeving worden niet veel woorden vuil gemaakt. Eén van de aanwezigen zei: "'t Kan mi'j niks schellen hoo 't heet, as 't mer veuroet geet" Het eerste bestuur wordt gevormd door voorzitter F.W.Harwig, secretaris G.A.Heersink en penningmeester F.Heinrich.

Als eerste daad wordt een plan voor de bouw van 24 woningen aan de Boekelosebleekweg opgezet en kort daarna de bouw van 22 huizen aan de Toekomststraat.

Beide plannen worden gebouwd op grond van de gemeente Lonneker. De gemeenteraad van Lonneker heeft het niet zo op woningbouwverenigingen en ook al niet op socialisten: het is een boerendorp en dat moet het blijven. De raadsleden zien uit de plannen van "Vooruit" grote kosten voor de gemeente ontstaan. Bijvoorbeeld kosten voor het verharderen van de weg, aanleg van elektriciteit en verlichting, enz. Verder is men bevreesd voor de toestroom van personen uit andere gemeenten, iets dat ten koste van alles voorkomen moeten worden. Ook ziet men een woningbouwvereniging als concurrent van het particuliere initiatief, wat als onwenselijk gezien wordt.

De gemeenteraad stribbelt een paar jaar flink tegen maar geeft medio 1922 uiteindelijk toch toestemming voor de plannen van "Vooruit".

De aanbesteding van de 24 woningen aan de Boekelosebleekweg heb ik (nog) niet kunnen vinden. Wel de aanbesteding van de 22 woningen aan de Toekomststraat. Ik verwacht dat beide aanbestedingen overeenkomsten hebben.

Het bouwplan voor de Toekomststraat, onder architectuur van H.Klomp, wordt op 23 juni 1912 aanbesteed in café Ter Borg. Het werk wordt gegund Dreierink, die met f1 72.200,- de laagste aanbieder is. Om de bouw te financieren worden er een aantal leningen van de gemeente gevraagd. Zo wordt op 22 november 1922 f1500,- gevraagd voor de aanleg van elektriciteit aan de Boekelosebleekweg en gas aan de Toekomststraat.

Het werk vordert snel en op 18 februari 1923 worden de eerste huizen aan de Boekelosebleekweg in gebruik genomen. Op dezelfde dag worden ook de eerste woningen aan de Toekomststraat in gebruik genomen.

Na de voltooiing van deze twee projecten worden nieuwe projecten opgezet. In de periode 1919 – 1929 worden in totaal 246 huizen gebouwd.

Aanvankelijk worden alle werkzaamheden in de woonhuizen van de bestuursleden uitgevoerd. Met de groei van de werkzaamheden wordt dit bezwaarlijk en besluit men om een kantoorje aan het huis van de penningmeester F.Heinrich te bouwen. Hij woont op Boekelosebleekweg 102. Het kadaster maakt in 1928 melding van de oprichting van het kantoorje. Ook voorzitter F.W.Harwich woont in de straat, namelijk op nr. 116.

## Latere aanpassingen/problemen.

Al in 1923 verzoekt H. Groot Waasink om verbetering van Boekelosebleekweg en de aanleg van wegverlichting.

Deze verbeteringen worden in de daarop volgende jaren mondjesmaat door de gemeente doorgevoerd.

Aan het eind van de jaren '20 zijn er klachten over de kwaliteit van het drinkwater.

Uiteindelijk meldt penningmeester Heinrich dat met een wichelroede de juiste locaties voor waterputten gevonden zijn.

In de crisisjaren '30 heeft ook "Vooruit" de grootste moeite om de huurpenningen te incasseren. En dan helpt het niet als een kwitantieloper ook nog eens f1 100,- steelt.

Op 24 juni 1947 wordt een puinverharding van de Boekelosebleekweg aanbesteed. Het is dan kennelijk nog geen bestraatte weg.

In 1954 wordt de straat op het waternet aangesloten. Ook worden de woningen dan voorzien van een (water)closet.